

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag till Statens jordbruksverk att genomföra åtgärder under perioden 2025–2030 inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) i uppdrag att genomföra nedan angivna åtgärder. Livsmedelsstrategin 2.0 är vägledande för åtgärderna för att livsmedelsstrategins riksdagsbundna mål ska förverkligas (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17: MJU23, rskr. 2016/17:338).

De åtgärder som Jordbruksverket ska genomföra inom ramen för uppdraget syftar till att bidra till regeringens målsättning om att stärka lönsamhet och konkurrenskraft i livsmedelskedjan genom att ge företagen goda förutsättningar att öka livsmedelsproduktionen på ett hållbart sätt som motsvarar konsumenternas efterfrågan.

Inom ramen för uppdraget ska Jordbruksverket genomföra följande åtgärder under perioden 2025–2030.

1. Förmedla bidrag för koordinering av regional innovation och kunskapsöverföring

Jordbruksverket ska under 2025 utbetala medel till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) för att möjliggöra att, utifrån det system som RISE har byggt upp kring regional samverkan inom innovationsstödjande system, arbetet utvecklas vidare så att livsmedelsföretag i hela landet får enklare tillgång till kunskap, kompetens och infrastruktur.

Jordbruksverket ska villkora utbetalning av medel till RISE med att RISE ska föra dialog med regioner och länsstyrelser under 2025, samt att analysera och lämna förslag på hur främjande av företagsutveckling och innovation till livsmedelsföretag kan förbättras, oberoende av var de är lokaliserade i landet.

Stöd till företag får medges i enlighet med förordningen (2018:1500) om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda högst 4 miljoner kronor.

2. Följa upp och utvärdera utvecklingen av livsmedelskedjan utifrån livsmedelsstrategins mål

Jordbruksverket ska under perioden 2026–2030 fortsätta att följa upp och utvärdera utvecklingen av livsmedelskedjan över tid, med utgångspunkt i det system av relevanta indikatorer som har etablerats, inklusive eventuella anpassningar av systemet utifrån nya behov.

Jordbruksverket ska utifrån denna åtgärd bistå med kunskap till Tillväxtverket i deras uppdrag att samordna livsmedelsstrategin (LI2025/00650).

Arbetet med åtgärden ska genomföras i dialog med berörda myndigheter.

3. Stärkt sjömatproduktion från yrkesfisket, vattenbruk och den blå värdekedjan

Jordbruksverket ska under perioden 2026–2030 arbeta för att stärka sjömatproduktionen från yrkesfisket, vattenbruket och den blå värdekedjan i Sverige. Arbetet ska ske genom insatser som kan öka beredningen av fisk och vattenbruksproduktionen. Genom att en större andel av den fisk som landas används till humankonsumtion samt att en större andel av den landade fisken tas till vara genom bland annat nya förädlingsmetoder, ökar resurseffektiviteten, förädlingsvärdet och därmed potentialen att stärka lönsamheten på företagsnivå. Därmed kan livsmedelsproduktionen öka inom ramen för befintliga eller minskade fångstkvoter, utan att uttaget av fisk ur havet ökar.

4. Säkra tillgången till växtskyddsmedel för mindre användningsområden

Jordbruksverket ska under perioden 2026–2030 fortsätta arbetet med att säkra tillgången till växtskyddsmedel för mindre användningsområden i enlighet med vad som anges i regeringens beslut den 23 mars 2017, med uppdrag till Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (N2017/02364).

5. Växtskyddsrådet

Jordbruksverket ska under perioden 2026–2030 fortsätta arbetet med växtskyddsrådet i enlighet med vad som anges i regeringens beslut den 23 mars 2017 med uppdrag till Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (N2017/02364).

6. Kraftsamling vattenhushållning

Jordbruksverket ska under perioden 2025–2030 bidra till ökad livsmedelsproduktion genom att förbättra jordbrukets vattenhushållning på kort och lång sikt, samtidigt som negativ miljöpåverkan begränsas.

För att främja konkreta åtgärder i fält ska Jordbruksverket göra följande.

- Öka möjligheterna till utbildning och säkerställa tillgång till kunskapsstöd till entreprenörer och rådgivare inom området lantbrukets vattenhushållning, inklusive dess miljöpåverkan.
- Sprida information, kunskap och goda exempel gällande jordbrukets vattenhushållning till lantbrukare och entreprenörer.
- Underlätta för aktivering av vilande vattensamfälligheter.
- Identifiera behov av forskning och innovation relaterat till jordbrukets vattenhushållning.
- Främja samverkan inom lantbrukssektorn kring jordbrukets vattenhushållning.

Jordbruksverket ska leda arbetet med åtgärden, med utgångspunkt att lantbrukssektorn ska ges en central och aktiv roll i arbetet. En rådgivande grupp av företrädare för lantbrukssektorn ska tillsättas under ledning av Jordbruksverket för att säkerställa att aktiviteterna som ska möta behoven av förbättrad vattenhushållning är väl förankrade med berörda aktörer inom lantbrukssektorn. Den rådgivande gruppen ska bland annat lämna förslag till aktiviteter, såväl interna som externa, som sedan ska fastställas i en årlig verksamhetsplan.

Jordbruksverket ska även se över fördelningen av medel inom planen för det svenska kunskaps- och innovationssystemen för lantbruket (AKIS), inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), så att planen i tillräcklig omfattning kan komplettera åtgärdens insatser. Myndigheten ska även vid behov se över utformningen av stöden till täckdikning och bevattningsdammar inom den svenska strategiska planen för GJP 2023–2027 och vid

behov föreslå ändringar. Syftet är att ytterligare underlätta för samverkan, kunskapsutveckling och praktiska åtgärder relaterade till vattenhushållning.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda 9 miljoner kronor, varav högst 3 miljoner kronor får användas för Jordbruksverkets interna kostnader.

Stöd till företag får medges i enlighet med 6 a § i förordningen om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin.

7. Kollektiva ersättningar

Jordbruksverket ska under 2025, inför nästa GJP-period, ta fram förslag på kollektiv ersättning, eller annat stöd som inrymmer samordning och projektledning för större dikningsföretag. Åtgärden ska göra det enklare för samfälliga dikningsföretag att söka och erhålla stöd för förbättrad vattenhushållning i jordbruket.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda högst 1 miljon kronor.

8. Effektivisera arbetet med exportgodkännande för svenska livsmedel och jordbruksvaror

Jordbruksverket ska under perioden 2026–2030 fortsätta arbetet med exportgodkännande för svenska livsmedel och jordbruksvaror i enlighet med vad som anges i regeringens beslut den 19 december 2019 med uppdrag till Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (N2019/03241). Jordbruksverket ska effektivisera arbetet i syfte att underlätta för ökad export. Arbetet ska bidra till att nya marknader utanför EU öppnas och att existerande exportmarknader utanför EU hålls öppna.

Arbetet ska ske i dialog med aktörerna i jordbruks- och livsmedelssektorns olika delbranscher. Jordbruksverkets insatser ska återspegla dels livsmedelsindustrins förmåga att exportera, dels omvärldens behov och efterfrågan på livsmedel och jordbruksvaror, samt ta vara på möjligheterna som följer av det svenska EU-medlemskapet.

9. Förmedla bidrag för det svenska deltagandet i Bocuse d'Or

Jordbruksverket ska under perioden 2025–2030 stödja det svenska genomförandet av Bocuse d'Or, i enlighet med förordningen om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda högst 1 miljon kronor.

10. Förmedla bidrag till V.S. Visit Sweden AB för att stärka svensk måltidsturism

Jordbruksverket ska under åren 2025–2030 förmedla bidrag till V.S. Visit Sweden AB för arbetet med att stärka svensk måltidsturism, i enlighet med uppdraget till Sveriges export- och investeringsråd att genomföra åtgärder under perioden 2025–2030 inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0 samt ändring av uppdraget att genomföra åtgärder under 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin (LI2025/00651) åtgärd 2 Strategisk positionering.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda högst 1 miljon kronor. Jordbruksverket ska i fråga om stöd till V.S. Visit Sweden AB tillämpa kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

11. Uppdrag att inom ramen för livsmedelsstrategin genomföra Sveriges deltagande i jordbruks- och livsmedelsmässan Grüne Woche

Jordbruksverket ska under perioden 2025–2030 utforma och genomföra ett projekt för Sveriges deltagande i jordbruks- och livsmedelsmässan Grüne Woche i Berlin, med monter och ändamålsenligt innehåll. Jordbruksverket ska efter deltagandet i mässan redogöra för vilka aktiviteter som genomförts samt hur dessa har bidragit till målen för livsmedelsstrategin och en ökad måltidsturism.

För åtgärden får Jordbruksverket under 2025 använda högst 4 miljoner kronor.

Stöd till företag får medges i enlighet med förordningen om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin.

Redovisning av uppdraget

Med ändring av vad som har angetts i regeringens beslut den 19 december 2019 med uppdrag till Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (N2019/03241), ska Jordbruksverket årligen, senast den 28 februari lämna en delredovisning för åtgärderna 1 och 3–10 samt en samlad ekonomisk redovisning till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) och Tillväxtverket (samordnande myndighet).

Jordbruksverket ska årligen, i den del det avser åtgärd 2, redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 31 mars.

Jordbruksverket ska årligen, i den del det avser åtgärd 11, senast två månader efter respektive års deltagande vid jordbruks- och livsmedelsmässan Grüne Woche redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Jordbruksverket ska senast den 28 februari 2031 lämna en slutredovisning av samtliga åtgärder i uppdraget samt en ekonomisk redovisning per åtgärd till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) och Tillväxtverket (samordnande myndighet).

Finansiering av uppdraget

För hela uppdraget får Jordbruksverket under 2025 använda högst 20 miljoner kronor. Utgifterna för uppdraget ska belasta det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel upptagna anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor, anslagsposten 2 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Statens jordbruksverk.

Skälen för regeringens beslut

Den 20 juni 2017 godkände riksdagen regeringens förslag till övergripande mål för livsmedelsstrategin och mål för de tre strategiska områdena Regler och villkor, Konsument och marknad, samt Kunskap och innovation (prop. 2016/17:104 bet. 2016/17: MJU23, rskr. 2016/17:338). Det övergripande målet är:

En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Sedan riksdagens beslut 2017 har mycket förändrats i omvärlden. Stora utmaningar för livsmedelskedjan medför att regeringen bedömer att arbetet med att stärka livsmedelskedjans konkurrenskraft i syfte att öka den svenska livsmedelsproduktionen i enlighet med riksdagens beslut måste intensifieras. Det arbetet beskrivs i Livsmedelsstrategin 2.0.

Regeringen bedömer vidare att det inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0 behövs åtgärder för att nå strategins övergripande mål till år 2030.

Regeringen beräknar att 1,5 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 2 Följa upp och utvärdera utvecklingen av livsmedelskedjan utifrån livsmedelsstrategin mål.

Regeringen beräknar att 6 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 3 Stärkt sjömatproduktion från yrkesfisket, vattenbruk och den blå värdekedjan.

Regeringen beräknar att 4 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 4 Säkra tillgången till växtskyddsmedel för mindre användningsområden.

Regeringen beräknar att 3 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 5 Växtskyddsrådet.

Regeringen beräknar att 9 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 6 Kraftsamling vattenhushållning. Av dessa medel får maximalt 3 miljoner kronor årligen användas för Jordbruksverkets interna kostnader.

Regeringen beräknar att 5 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 8 Effektivisera arbetet med exportgodkännande för svenska livsmedel och jordbruksvaror.

Regeringen beräknar att 1 miljon kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 9 Förmedla bidrag för det svenska deltagandet i Bocuse d'Or.

Regeringen beräknar att 1 miljon kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 10 Förmedla bidrag till V.S. Visit Sweden AB för att stärka svensk måltidsturism.

Regeringen beräknar att 4 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 11 Uppdrag att inom ramen för livsmedelsstrategin genomföra Sveriges deltagande i jordbruks- och livsmedelsmässan Grüne Woche.

Regeringen beräknar att 34,5 miljoner kronor årligen för perioden 2026–2030 kommer att avsättas för hela uppdraget.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Maria Falkdalen

Kopia till

Se *bilagan*

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU och FCK
Utrikesdepartementet/HI och FH
Försvarsdepartementet/ETU
Socialdepartementet/HC
Finansdepartementet/BA, K, KO, SFÖ, OU, DOF, SI, S1, S2, FPM och B
Utbildningsdepartementet/UH, F och GV
Klimat- och näringslivsdepartementet/CKS, Nm, NIM, E och KL
Kulturdepartementet/KKM
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/DL, FJR, RUL, SMF och SPN
Riksdagen, miljö- och jordbruksutskottet
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Kammarkollegiet
Kungl. Skogs- och lantbruksakademien
Kungl. Tekniska högskolan
Linköpings universitet
Livsmedelsverket
länsstyrelserna
Sametinget
Statens veterinärmedicinska anstalt
Sveriges lantbruksuniversitet
Tillväxtverket
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet
Verket för innovationssystem
Örebro universitet
Gotlands kommun
Mjölby kommun

Mörbylånga kommun
Sotenäs kommun
regionerna
Agtech 2030
Albaeco
Arla Foods AB
Axfood AB
Axfoundation
BalticWaters
Blå mat – centrum för framtidens sjömat
Cancerfonden
De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige
Dietisternas Riksförbund
Djurens rätt
Eldrimner
Ekologiska Lantbrukarna
Ekologiska Lantbrukarna Sörmland
Fiskbranschens Riksförbund
Fiskekommunerna
Förbundet Sveriges Småbrukare
Gröna arbetsgivare
Gård & Djurhälsan Sverige AB
Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation
Helios Nordic Energy AB
Hjärt-Lungfonden
Hushållningssällskapens Förbund
Hållbarhetsinitiativet
ICA Gruppen AB
Innovatum Science Park
Invest in Norrbotten
Industriella UtvecklingsCentra
IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Kooperativa Förbundet
Kost och näring
KRAV
Kött- och Charkföretagen
Lantbrukarnas Riksförbund
Lantmännen
Livsmedelsakademin

Livsmedelsarbetareförbundet
Livsmedelsföretagen
Lokal Utveckling Sverige
LRF Södermanland
Macklean
Matfiskodlarna i Sverige AB
MatVärden
Nationella kommittén för livsmedelsforskning
Naturskyddsföreningen
NOrdBruk
Odling i balans
Orkla Foods Sverige AB
Pugerups Gård
Ragn-Sells Recycling AB
Ramnered Lantbruk
Re:Meat Foods
RISE Research Institutes of Sweden AB
Rudenstams Bär & Fukt AB
Rösängs Lantbruk AB
SLU Grogrund
Stiftelsen ett högre medvetet medvetande
Stiftelsen Lantbruksforskning
Sunnansjö Gård AB
Svensk Dagligvaruhandel
Svensk fiskodling AB
Svensk Fågel
Svensk Mjök AB
Svensk Torv
Svenska Fåravelsförbundet
Svenskt Vatten
Svenskt vattenbruk och sjömat
Svenskt Växtskydd
Sveriges export- och investeringsråd
Sveriges Fiskares Producentorganisation
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare
Sveriges Gårdsmejerister
Sveriges Jordägareförbund
Sveriges Kaninproducenter
Sveriges Konsumenter

Sveriges Utsädesförening
Svinesundskommittén
Sweden Food Arena
Sweden Foodtech AB
Swedish Pelagic Federation
Torfolk Gård AB
Visita
V.S. Visit Sweden AB
Vreta Kluster AB
Världsnaturfonden
Växtbaserat Sverige
World Animal Protection Sverige
Yara AB